

Katowice 1
Dąbrowskiego 22
pokój 39

ŚLĄSKO-DĄBROWSKI DZIENNIK WOJEWÓDZKI

NR 25

KATOWICE, DNIA 10 PAŹDZIERNIKA

1945

Poz.	T R E Ś Ć :	Str.
	DZIAŁ URZĘDOWY:	
	Dekrety:	
340.—	z dnia 22 września 1945 r. o przedłużeniu niektórych terminów przewidzianych dekretem o amnestii	267
341.—	z dnia 18 lipca 1945 r. o pomocy i zasiłkach dla rodzin żołnierzy Wojska Polskiego oraz zdemobilizowanych żołnierzy	267
	Rozporządzenie:	
342.—	Ministra Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej z dnia 21 sierpnia 1945 r. o utworzeniu nowych, o zmianach istniejących dotychczas rejonowych komend uzupełnień i o ustaleniu ich zasięgu terytorialnego	269
	Wyciąg	
343.—	z ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym Dz. U. R. P. Nr 25 z dnia 13 kwietnia 1938 r., poz. 220 oraz z rozporządzenia wykonawczego do tej ustawy (Dz. U. R. P. Nr 20 z dnia 17 marca 1939 r., poz. 131)	277
	DZIAŁ NIURZĘDOWY:	
	Przetargi — Zapowiedzi — Ogłoszenie — Zgubione dokumenty	282

DZIAŁ URZĘDOWY

340.

DEKRET

z dnia 22 września 1945 r.

o przedłużeniu niektórych terminów przewidzianych dekretem o amnestii.

(Przedruk z Dz. U. R. P. nr 39, poz. 221 z dnia 27 września 1945 r.)

Na podstawie art. 3 ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Art. 1. Terminy określone w art. 3 pkt 1), 2) i 3) oraz art. 7 § 1 pkt 1) dekretu o amnestii z dnia 2 sierpnia 1945 r. (Dz. U. R. P. Nr 28, poz. 172) — przedłuża się do dnia 15 października 1945 r.

Art. 2. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrom: Sprawiedliwości, Obrony Narodowej, Bezpieczeństwa Publicznego, Skarbu i Administracji Publicznej.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem 22 września 1945 r.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:

(—) *Bolesław Bierut*

Prezes Rady Ministrów:

(—) *Edward Osóbka-Morawski*

Minister Sprawiedliwości

Henryk Świątkowski

w/z Minister Obrony Narodowej:

(—) *gen. Strażewski*

Minister Bezpieczeństwa Publicznego:

(—) *Stanisław Radkiewicz*

Minster Skarbu:

(—) *Konstanty Dąbrowski*

Minister Administracji Publicznej:

(—) *Władysław Kiernik*

341.

DEKRET

z dnia 18 lipca 1945 r.

o pomocy i zasiłkach dla rodzin żołnierzy Wojska Polskiego oraz zdemobilizowanych żołnierzy.

(Przedruk z Dz. U. R. P. nr 34, poz. 202 z dnia 19 września 1945 r.)

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Rozdział I.

Pomoc i zasiłki dla rodzin żołnierzy Wojska Polskiego.

Art. 1. Prawo do pomocy i zasiłków służy członkom rodzin żołnierzy pełniących służbę wojskową niezawodowo, a w czasie wojny lub mobilizacji i zawodowo.

Art. 2. § 1. Za członków rodziny żołnierza uprawnionych do pomocy i zasiłków uważa się:

- a) małżonka,
- b) osobę, nie będącą małżonkiem, a żyjącą we wspólności małżeńskiej,
- c) dzieci ślubne, uprawnione, uznane, przysposobione oraz nieślubne, których ojcostwo zostało stwierdzone,
- d) pasierbów,
- e) w braku wymienionych pod lit. a), b), c) i d) — rodziców,
- f) w braku wymienionych pod lit. a), b), c), d) i e) — rodzeństwo.

§ 2. Osoby, wymienione w § 1 lit. a) i b), mają obowiązek w ciągu miesiąca od dnia powstania uprawnienia zarejestrować się w urzędzie zatrudnienia celem otrzymania pracy. Jeżeli wysokość zaofiarowanego wynagrodzenia jest co najmniej równa kwocie zasiłku, mają

one obowiązki podjęcia pracy, w przeciwnym razie traci prawo do zasiłku.

§ 3. Od obowiązku, wymienionego w § 2, zwolniona jest żona, która ma na swoim utrzymaniu co najmniej jedno dziecko w wieku do lat 14, lub członka rodziny wymagającego opieki spośród osób wymienionych w § 1.

Art. 3. Prawo do pomocy i zasiłków służy członkom rodziny żołnierza zamieszkałym w kraju i jeżeli bezpośrednio przed odejściem żołnierza do służby wojskowej był ich był zależny od dochodów jego pracy najemnej lub samodzielnej pracy zarobkowej; w tym ostatnim przypadku o tyle, o ile nastąpiła utrata lub znaczne zmniejszenie dochodu wskutek odejścia żołnierza do służby wojskowej lub okoliczności wynikłych podczas pełnienia tej służby.

Art. 4. § 1. Prawo do pomocy i zasiłków nie służy członkom rodziny żołnierza:

- a) żyjącym w czasie jego powołania do służby wojskowej we wspólnym gospodarstwie, jeżeli jeden z członków tej rodziny otrzymał odroczenie służby wojskowej, jako jedyny jej żywiciel,
- b) wymienionym w art. 2 lit. c), d) i f), jeżeli ukończyli 18 lat życia, chyba że udowodnią, iż uczęszczają do zakładu naukowego lub pobierają naukę w zawodzie praktycznym, a nie otrzymują wynagrodzenia wystarczającego na utrzymanie. W tych przypadkach prawo do pomocy i zasiłków służy im do chwili ukończenia nauki, nie dłużej jednak niż do dnia, w którym ukończą 24 rok życia,
- c) wymienionym w art. 2 § 1 lit. e), jeżeli nie ukończyli 60 roku życia.

§ 2. Prawo do pomocy i zasiłków służy członkom rodziny mimo istnienia warunków, uzasadniających w myśl postanowień paragrafu poprzedniego wyłączenie tego prawa, jeżeli udowodnią urzędowym świadectwem lekarskim, że są niezdolni do pracy zarobkowej.

Art. 5. Rodzina, której więcej niż jeden członek odbywa służbę wojskową, uzasadniającą prawo do pomocy i zasiłków, jest uprawniona do pomocy i zasiłku tylko za jedną osobę.

Art. 6. Członkowie rodziny żołnierza, którzy nie ukończyli 18 roku życia, bądź przekroczyli 60 rok życia, oraz niezdolni czasowo lub trwale do pracy zarobkowej, mają prawo w okresie reglamentacji żywienia do przydziałów, przewidzianych dla rodzin pracowników państwowych.

Art. 7. Na wniosek Naczelnego Dowódcy Wojska Polskiego lub Ministra Obrony Narodowej może Rada Ministrów przyznać rodzinom żołnierzy szczególnie zasłużonych spośród wymienionych w art. 1 jednorazowy zasiłek specjalny.

Art. 8. § 1. Członkowie rodzin żołnierzy, wymienionych w art. 1, uprawnieni do pomocy i zasiłków, mają pierwszeństwo do umieszczania swych dzieci w żłobkach, dziecińcach i przedszkolach, utrzymywanych z funduszy publicznych oraz do bezpłatnej pomocy lekarskiej. Pomocy tej udziela się na koszt Państwa ubezpieczalnie społeczne albo zakontraktowani w tym celu lekarze cywilni lub prywatne zakłady lecznicze.

§ 2. Członkom tych rodzin przysługuje prawo pierwszeństwa przy równych kwalifikacjach w przyjmowaniu do pracy, zakładów leczniczych, zakładów naukowych, w otrzymywaniu stypendiów, koncesji i przydziałów mieszkaniowych.

Art. 9. Niezawiniony przez żołnierza pobyt w niewoli uprawnia jego rodzinę do pomocy i zasiłków przez czas pobytu w niewoli. Uprawnienie to ustaje po upływie sześciu miesięcy od dnia, ustalonego rozporządzeniem Ministra Administracji Publicznej w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

Art. 10. § 1. Prawo członkom rodziny żołnierza do pomocy i zasiłków powstaje z dniem zgłoszenia się żołnierza do czynnej służby wojskowej.

§ 2. W przypadku zmiany warunków, powodujących zmianę wysokości zasiłku, przysługuje nowy wymiar tegoż od dnia, w którym warunki uległy zmianie.

Art. 11. W wypadku gdy osoba, uprawniona do pomocy (art. 1—4), nie będą mogły wykonać pilnych robót przy uprawie roli i zbioru plonów z powodu braku sprzężaju, narzędzi lub ludzkiej siły roboczej, zarząd gminy nakazuje udzielenie im bezpłatnej pomocy w drodze świadczeń rzeczowych i osobistych.

Art. 12. Prawo do pomocy i zasiłków gaśnie z dniem następującym po dniu:

- a) zwolnienia żołnierza ze służby wojskowej,
- b) opuszczenia przez żołnierza swej jednostki wojskowej w zamiarze trwałego uchylania się od służby,
- c) śmierci osoby uprawnionej do pomocy i zasiłków,
- d) ustania warunków uzasadniających uprawnienia do pomocy i zasiłków,
- e) zawinione go dostania się żołnierza do niewoli,
- f) opuszczenia przez osobę uprawnioną do pomocy i zasiłków granic Państwa Polskiego,
- g) skazania osoby uprawnionej do pomocy i zasiłków prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności powyżej sześciu miesięcy bez zawieszenia wykonania kary,
- h) skazanie żołnierza prawomocnym wyrokiem na dodatkową karę utraty praw publicznych.

Art. 13. Nie wypłaca się zasiłków za okres pozbawienia żołnierza wolności prawomocnym wyrokiem sądowym lub odbywania przez niego służby w oddziale karnym.

Rozdział II.

Pomoc i zasiłki dla zdemobilizowanych żołnierzy.

Art. 14. § 1. Prawo do pomocy i zasiłków służy żołnierzom zdemobilizowanym w ciągu sześciu miesięcy od dnia zwolnienia z wojska, chyba że przed upływem tego okresu uzyskali pracę zarobkową — przynoszącą dochód wyższy od kwoty przysługującego zasiłku.

§ 2. Żołnierzem w rozumieniu § 1 jest również uczestnik walki orężnej o niepodległość Polski — walki podziemnej lub partyzanckiej w organizacjach antyfaszystowskich przeciwko Niemcom lub ich sprzymierzeńcom po dniu 1 września 1939 r. z tym, że prawo do pomocy i zasiłków służy mu od dnia rozwiązania organizacji lub uwolnienia go spod władzy nieprzyjaciela.

Art. 15. § 1. Prawo do pomocy i zasiłków nie służy żołnierzom, skazanym na dodatkową karę utraty praw publicznych oraz zdegradowanym na mocy prawomocnego wyroku.

§ 2. Powracający z niewoli mają obowiązek wykazania, że pobyt ich w niewoli był niezawiniony.

Art. 16. Spośród uprawnionych mają pierwszeństwo oznaczeni.

Art. 17. § 1. Uprawnieni mają pierwszeństwo w przyjmowaniu do zakładów naukowych i prawo do uzyskania stypendiów, bezpłatnego pomieszczenia i pomocy naukowej.

§ 2. Ponadto uprawnieni mają prawo do bezpłatnej pomocy lekarskiej w zakładach państwowych, samorządowych i ubezpieczalniach społecznych; pierwszeństwo przy równych kwalifikacjach w otrzymywaniu koncesji, a nadto w otrzymywaniu przydziałów mieszkaniowych, a do czasu utrzymania reglamentacji żywienia — prawo do przydziałów, przysługujących pracownikom państwowym.

§ 3. Uprawnieni — rolnicy mają pierwszeństwo w uzyskaniu przydziału gospodarstw wiejskich na zasadach dekretu o reformie rolnej.

Art. 18. § 1. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Skarbu może przyznać zasłużonym byłym żołnierzom jednorazowy zasiłek specjalny.

§ 2. Minister Obrony Narodowej w porozumieniu z Ministrem Skarbu może przyznać uprawnionym w wy-

padkach ubóstwa i w innych szczególnych okolicznościach czasowy zasiłek dodatkowy.

§ 3. Na wniosek rodziny, pozostałej po zmarłym byłym żołnierzu, lub gminy może władza administracji ogólnej I instancji zarządzić pochowanie go na koszt Skarbu Państwa.

Art. 19. Prawo do pomocy i zasiłków gaśnie z dniem następującym po dniu:

- a) śmierci osoby uprawnionej,
- b) opuszczenia przez osobę uprawnioną oranic Państwa Polskiego,
- c) skazania osoby uprawnionej prawomocnym wyrokiem na karę pozbawienia wolności powyżej sześciu miesięcy bez zawieszenia jej wykonania.

Rozdział III.

Przepisy wspólne.

Art. 20. Obowiązek udzielania pomocy i zasiłków ciąży na Państwie i gminach.

Art. 21. § 1. Władzami powołanymi do orzekania w sprawach pomocy zasiłków są zarządy gmin, właściwe ze względu na miejsce zamieszkania uprawnionych osób.

§ 2. Minister Administracji Publicznej w porozumieniu z Ministrami: Obrony Narodowej, Pracy i Opieki Społecznej oraz Skarbu określi w drodze rozporządzenia tryb postępowania co do orzekania o prawie do pomocy i zasiłków, wysokość norm dziennych zasiłku, termin jego wypłaty, sposób asygnowania wypłat, prowadzenia wykazów zasiłków przyznanych, wstrzymywania wypłat i orzekania o obowiązku zwrotu nienależnie pobranych zasiłków.

§ 3. Minister Administracji Publicznej może w drodze rozporządzenia poruczyć wykonanie czynności zarządów gmin w zakresie wykonania niniejszego dekretu w całości lub w części władzom administracji ogólnej.

Art. 22. § 1. Prawo do zasiłków należy zgłosić w zarządzie gminy, właściwej ze względu na miejsce zamieszkania osoby uprawnionej do zasiłku.

§ 2. Prawo do pomocy może zgłosić osoba uprawniona, jej przedstawiciel ustawowy albo żołnierz, którego rodzina jest sprawiona do zasiłku.

§ 3. Zgłoszenie o zasiłek, wniesione później aniżeli w ciągu sześciu miesięcy po dniu powstania prawa do zasiłku, nie podlega rozpatrzeniu.

W wypadkach siły wyższej termin ten liczy się od dnia ustania przeszkody.

Art. 23. Zasiłki wypłacane są ze Skarbu Państwa w normach dziennych i płatne są z dołu.

Art. 24. Nie wypłaca się zasiłków niepodjętych przez osobę uprawnioną w ciągu sześciu miesięcy, licząc od dnia zawiadomienia jej o przyznaniu zasiłku. Przepis ten nie dotyczy wypadków siły wyższej.

Art. 25. Prawo do pomocy i zasiłków jest niezbywalne i nie podlega egzekucji.

Art. 26. Zasiłki pobrane wbrew przepisom dekretu niniejszego podlegają zwrotowi. Do zasiłków pobranych świadomie wbrew przepisom dolicza się odsetki prawne od dnia pobrania do dnia zwrotu. Przymusowe ściąganie tych zasiłków następuje w trybie, przewidzianym w przepisach o postępowaniu egzekucyjnym władz skarbowych.

Art. 27. § 1. Osoby, które w celu uzyskania dla siebie lub kogokolwiek pomocy lub zasiłków, wynikających z niniejszego dekretu, świadomie podają nieprawdziwe fakty, albo zatajają okoliczności, powodujące wygaśnięcie prawa do pomocy i zasiłków lub ich wstrzymanie, — oprócz odpowiedzialności karnej — tracą prawo do pomocy i zasiłków.

§ 2. Jeżeli czynów tych dopuścił się żołnierz, prawo do pomocy i zasiłków tracą wszyscy członkowie jego rodziny.

Art. 28. Gmina solidarnie z osobami, które nieprawnie pobrały zasiłek, jest odpowiedzialna za straty Skarbu Państwa, wynikłe z powodu świadomego zawinienia lub oczywistego niedbalstwa zarządu gminnego. Gmina ma prawo regresu do osób, z winy których wynikły straty Skarbu Państwa.

Rozdział IV.

Przepisy końcowe.

Art. 29. Z dniem wejścia w życie dekretu niniejszego tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy prawne, dotyczące przedmiotów, unormowanych niniejszym dekretem.

Art. 30. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrom: Administracji Publicznej, Obrony Narodowej, Pracy i Opieki Społecznej, Zdrowia, Oświaty, Aprowizacji i Handlu oraz Skarbu, każdemu w zakresie jego działania.

Art. 31. Dekret niniejszy wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
(—) *Bolesław Bierut*

Prezes Rady Ministrów:
(—) *Edward Bolesław Osóbka-Morawski*

Minister Administracji Publicznej:
(—) *Władysław Kiernik*

Minister Obrony Narodowej:
(—) *Michał Żymierski*, Marszałek Polski

Minister Pracy i Opieki Społecznej:
(—) *Jan Stańczyk*

Minister Zdrowia:
(—) *Franciszek Litwin*

Minister Oświaty:
(—) *Czesław Wycech*

Minister Apropozycji i Handlu:
(—) *Jerzy Sztachelski*

Minister Skarbu:
(—) *Konstanty Dąbrowski*

342.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA OBRONY NARODOWEJ

w porozumieniu

z **MINISTREM ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
z dnia 21 sierpnia 1945 r.

o utworzeniu nowych, o zmianach istniejących dotychczas rejonowych komend uzupełnień i o ustaleniu ich zasięgu terytorialnego.

(Przedr. z Dz. U. R. P. nr 33, poz. 196 z 17 września 1945 r.)

Na podstawie dekretu Polskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego z dnia 15 sierpnia 1944 r. o częściowej mobilizacji i rejestracji ludności do służby wojskowej (Dz. U. R. P. nr 2, poz. 5) zarządza się, co następuje:

§ 1. Znosi się dotychczasowe rejonowe komendy uzupełnień, a na ich miejsce tworzy się na obszarze całego Państwa 122 rejonowe komendy uzupełnień o nazwach, siedzibach i zasięgu terytorialnym według załącznika do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Władze wojewódzkie na wniosek właściwych komendantów rejonowych komend uzupełnień dostarczą odpowiednich budynków na pomieszczenia biurowe i gospodarcze rejonowych komend uzupełnień, zgodnie z przepisami ustawy o zakwaterowaniu wojska i marynarki wojennej (Dz. U. R. P. z 1939 r. nr 82, poz. 531).

§ 3. Terminy zniesienia dotychczasowych rejonowych komend uzupełnień oraz utworzenia sieci nowych rejonowych komend uzupełnień określi osobnym zarządzeniem Minister Obrony Narodowej.

§ 4. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Obrony Narodowej:
(—) *Michał Żymierski*, Marszałek Polski

Minister Administracji Publicznej:
(—) *Władysław Kiernik*

Załącznik do rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej
w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej
z dnia 21 sierpnia 1945 r. (poz. 196).

L. p.	Nazwa rejonowej komendy uzupełnień	Klasa w/g kategorii	Zasięg terytorialny
-------	---------------------------------------	------------------------	---------------------

Województwo warszawskie:

1	R. K. U. Warszawa-Miasto	I	m. Warszawa
2	„ Warszawa-Powiat	I	pow. Warszawa
3	„ Warszawa-Praga	I	Warszawa-Praga
4	„ Małkinia	III	pow. Ostrów-Maz. pow. Sokołów pow. Węgrów
5	„ Grodzisk Maz.	III	pow. Błonie pow. Sochaczew
6	„ Płońsk	III	pow. Płońsk pow. Sierpc
7	„ Płock	III	pow. Płock pow. Gostynin
8	„ Pułtusk	III	pow. Pułtusk pow. Maków
9	„ Mława	III	pow. Mława pow. Działdowo
10	„ Ciechanów	III	pow. Ciechanów pow. Przasnysz
11	„ Mińsk-Maz.	III	pow. Mińsk-Maz. pow. Radzymin
12	„ Ostrołęka	III	pow. Ostrołęka
13	„ Grójec	IV	pow. Grójec
14	„ Garwolin	IV	pow. Garwolin

Województwo białostockie:

15	R. K. U. Białystok	II	pow. Białystok m. Białystok pow. Wysoko-Maz.
16	„ Suwałki	III	pow. Suwałki pow. Augustów
17	„ Grajewo	III	pow. Szczuczyn (Grajewo) pow. Elk
18	„ Łomża	III	pow. Łomża
19	„ Olecko	IV	pow. Olecko pow. Gołdap
20	„ Bielsk	IV	pow. Bielsk Pdl.
21	„ Sokółka	IV	pow. Sokółka

L. p.	Nazwa rejonowej komendy uzupełnień	Klasa w/g kategorii	Zasięg terytorialny
Prusy Wschodnie:			
22	R. K. U. Olsztyn	II	pow. Olsztyn pow. Reszel m. Olsztyn
23	„ Rastembork	III	pow. Rastembork pow. Węgorbork pow. Lec (Łuczański) cz. pow. Gierdawa cz. pow. Dąbrowa
24	„ Ostróda	III	pow. Ostróda pow. Nibork
25	„ Jansbork	III	pow. Jansbork pow. Żądźbork pow. Szczecino
26	„ Licbark	III	pow. Licbark pow. Broniewo pow. Frydland-Bartoszyce cz. pow. Świętomiejsc cz. pow. Iława
27	„ Morąg	III	pow. Morąg pow. Pasłęk pow. Susz
Województwo lubelskie:			
28	R. K. U. Lublin-Miasto	II	m. Lublin
29	„ Lublin-Powiat	III	pow. Lublin pow. Puławy pow. Lubartów
30	„ Siedlce	III	pow. Siedlce pow. Łuków
31	„ Biała-Podl.	III	pow. Biała-Pdl. pow. Radzyń
32	„ Chełm	III	pow. Chełm pow. Krasnostaw
33	„ Zamość	III	pow. Zamość pow. Hrubieszów pow. Tomaszów-Lub.
34	„ Kraśnik	III	pow. Biłgoraj pow. Janów-Lubl.
35	„ Włodawa	IV	pow. Włodawa
Województwo łódzkie:			
36	R. K. U. Łódź-Miasto	I	m. Łódź
37	„ Skierniewice	II	pow. Skierniewice pow. Łowicz pow. Rawa
38	„ Łódź-Powiat	III	pow. Łódź pow. Brzeziny

L. p.	Nazwa rejonowej komendy uzupełnień	Klasa w/g kategorii	Zasięg terytorialny
39	R. K. U. Łask	III	pow. Łask pow. Sieradz
40	„ Piotrków	III	pow. Piotrków pow. Radomsko
41	„ Opoczno	III	pow. Opoczno pow. Końskie
42	„ Kutno	III	pow. Kutno pow. Łęczyca
43	„ Wieluń	IV	pow. Wieluń

Województwo kieleckie:

44	R. K. U. Radom	II	m. Radom pow. Radom pow. Kozienice
45	„ Kielce	I	pow. Kielce pow. Jędrzejów pow. Włoszczowa
46	„ Ostrowiec	II	pow. Ilża pow. Opatów pow. Sandomierz
47	„ Częstochowa	III	m. Częstochowa pow. Częstochowa
48	„ Busk	III	pow. Pińczów pow. Stopnica

Województwo krakowskie:

49	R. K. U. Kraków-Miasto	I	m. Kraków
50	„ Kraków-Powiat	II	pow. Kraków pow. Myślenice
51	„ Wadowice	III	pow. Wadowice pow. Chrzanów
52	„ Tarnów	III	pow. Tarnów pow. Dąbrowa
53	„ Bochnia	III	pow. Bochnia pow. Brzesko
54	„ Nowy Sącz	III	pow. Nowy Sącz pow. Limanowa
55	„ Miechów	III	pow. Miechów pow. Olkusz
56	„ Żywiec	III	pow. Żywiec pow. Biała
57	„ Nowy-Targ	III	pow. Nowy-Targ

L. p.	Nazwa rejonowej komendy uzupełnień	Klasa w/g kategorii	Zasięg terytorialny
Województwo rzeszowskie:			
58	R. K. U. Rzeszów	II	pow. Rzeszów pow. Łańcut pow. Kolbuszowa
59	„ Jarosław	III	pow. Jarosław pow. Przeworsk pow. Lubaczów
60	„ Dębica	III	pow. Dębica pow. Mielec
61	„ Gorlice	III	pow. Gorlice pow. Jasło
62	„ Krosno	III	pow. Krosno pow. Brzozów
63	„ Przemyśl	III	pow. Przemyśl cz. pow. Dobromil
64	„ Nisko	III	pow. Nisko pow. Tarnobrzeg
65	„ Sanok	III	pow. Sanok pow. Lesko
Województwo śląskie:			
66	R. K. U. Katowice	I	m. Katowice pow. Katowice
67	„ Sosnowiec	I	m. Sosnowiec pow. Zawiercie pow. Będzin
68	„ Chorzów	I	m. Chorzów
69	„ Tarnowskie Góry	III	pow. Tarnowskie Góry pow. Lubliniec pow. Dobrodzień
70	„ Pszczyna	III	pow. Pszczyna pow. Rybnik
71	„ Cieszyn	IV	pow. Cieszyn pow. Bielsko pow. Frysztat
72	„ Gliwice	II	pow. Gliwice i miasto miasto i powiat Bytom miasto Zabrze pow. Wlk. Strzelce
73	„ Raciborz	III	pow. i miasto Raciborz pow. Głupczyce pow. Koźle
74	„ Nissa	III	pow. i miasto Nissa pow. Grotków pow. Pradnik pow. Niemodlin
75	„ Opole	III	Opole miasto pow. Opole pow. Oleśno pow. Kluczborek

L. p.	Nazwa rejonowej komendy uzupełnień	Klasa w/g kategorii	Zasięg terytorialny
Śląsk Dolny:			
76	R. K. U. Wrocław-Miasto	I	m. Wrocław
77	„ Lignica	II	m. Lignica pow. Lignica pow. Jaworów pow. Złota-Góra pow. Bukowiec-Lubiń
78	„ Głogów	III	m. Głogów pow. Głogów pow. Kozuchów pow. Góra
79	„ Brzeg	III	miasto Brzeg pow. Brzeg pow. Olawa pow. Strzelin
80	„ Wrocław-Powiat	III	pow. Wrocław pow. Środa
81	„ Żegań	III	pow. Żegań pow. Żarów pow. Szprotawa
82	„ Bolesławiec	III	pow. Bolesławiec pow. Jelenia-Góra m. Jelenia-Góra pow. Zgorzelice pow. Lubań pow. Lwów
83	„ Świdnica	III	miasto Świdnica pow. Świdnica pow. Rychonek pow. Wałbrzych i miasto pow. Kamieniągóra
84	„ Oleśnica	III	pow. Oleśnica pow. Namysłów pow. Syców
85	„ Trzebnica	III	pow. Trzebnica pow. Milicz pow. Wołów
86	„ Kłodzko	III	pow. Kłodzko pow. Ząbkowice pow. Bystrzyca

Województwo poznańskie:

87	R. K. U. Poznań-Miasto	I	miasto Poznań
88	„ Poznań-Powiat	II	pow. Poznań pow. Środa pow. Śrem
89	„ Szamotuły	II	pow. Szamotuły pow. Oborniki pow. Czarnków pow. Międzychód pow. Trzcianki

L. p.	Nazwa rejonowej komendy uzupełnień	Klasa w/g kategorii	Zasięg terytorialny
90	R. K. U. Krosno	II	pow. Krosno pow. Babimost pow. Gubin pow. Zielonogóra pow. Cylichów-Swiebodzin
91	„ Gniezno	III	pow. Gniezno i miasto pow. Września pow. Mogilno
92	„ Nowy-Tomyśl	III	pow. Nowy-Tomyśl pow. Międzyrzec pow. Wolsztyn
93	„ Leszno	III	pow. Leszno pow. Kościan pow. Wschowa
94	„ Ostrów-Wlkp.	III	pow. Ostrów-Wlkp. pow. Kępno
95	„ Konin	III	pow. Konin pow. Koło
96	„ Kalisz	III	pow. Kalisz pow. Turek
97	„ Jarocin	III	pow. Jarocin pow. Krotoszyn
98	„ Wągrowiec	III	pow. Wągrowiec pow. Chodzież pow. Żnin pow. Piła
99	„ Rypin	III	pow. Rypin pow. Cielecin
100	„ Gorzów	III	pow. Gorzów i miasto pow. Strzelce pow. Skwierzyn
101	„ Rawicz	IV	pow. Rawicz pow. Gostyń

Województwo pomorskie:

102	R. K. U. Bydgoszcz-Miasto	II	m. Bydgoszcz
103	„ Toruń	II	pow. Toruń m. Toruń pow. Inowrocław i miasto pow. Wąbrzeźno
104	„ Grudziądz	II	pow. Grudziądz i miasto pow. Świecie pow. Chełmno
105	„ Włocławek	II	pow. Włocławek pow. Lipno pow. Nieszawa
106	„ Bydgoszcz-Powiat	III	pow. Bydgoszcz pow. Szubin
107	„ Brodnica	III	pow. Brodnica pow. Lubawa pow. Rypin

L. .p	Nazwa rejonowej komendy uzupełnień	Klasa w/g kategorii	Zasięg terytorialny
108	R. K. U. Chojnice	III	pow. Chojnice pów. Tuchola pow. Człochów
109	„ Sępólno	III	pow. Sępólno pow. Wyrzysk pow. Złotów
Województwo gdańskie:			
110	R. K. U. Gdańsk	II	m. Gdańsk pow. Gdańsk
111	„ Gdynia	II	m. Gdynia pow. Kartuszy pow. morski (Wejherowo)
112	„ Elbląg	III	m. Elbląg pow. Elbląg pow. Nitych
113	„ Malbork	III	pow. Malbork pow. Kwidzyna pow. Sztum
114	„ Starogard	III	pow. Starogard pow. Kościerzyna pow. Tczew
115	„ Lębork	III	pow. Lębork pow. Bytów pow. Słupsk i miasto
116	„ Sławno	III	pow. Sławno pow. Miastko
Pomorze zachodnie:			
117	R. K. U. Szczecin	II	pow. Wkryujście m. Szczecin pow. Uzdarn-Wołyński
118	„ Koszalin	I	pow. Koszalin miasto Koszalin pow. Białogrod pow. Kołobrzeg i miasto
119	„ Szczecinek	III	pow. Szczecinek pow. Drawsko pow. Wałcz
120	„ Starogrod	III	pow. Starogrod i miasto pow. Choszczno pow. Pyrzyce
121	„ Królewiec	III	pow. Królewiec-Chojnice pow. Myślibórz pow. Gryfin
122	„ Nowogrod	III	pow. Nowogrod pow. Ławiczk pow. Zagórze pow. Kamień

343.

W Y C I A G

z ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. Ust. R. P. Nr 25 z dnia 13 kwietnia 1938 r., poz. 220.)

C Z Ę Ś Ć II.

Rejestracja poborowych.

Art. 15. (1) Urzędnicy stanu cywilnego i prowadzący metryki, a w przypadkach, gdy księgi stanu cywilnego (metrykalne) uległy zniszczeniu lub zaginięciu, urzędy i instytucje, otrzymujące duplikaty tych ksiąg, są obowiązane przysyłać corocznie najpóźniej do dnia 1 lipca zarządom gmin wyciąg z metryki urodzonych i zmarłych, odnoszące się do osób płci męskiej, które w danym roku kalendarzowym ukończyły, ukończą lub ukończyłyby, gdyby żyły, 17 lat życia.

(2) Urzędy i organy, wymienione w ust. (1), obowiązane są udzielać ponadto wszelkich wyjaśnień, wyciągów i odpisów, potrzebnych przy czynnościach urzędowych, wynikających z ustawy niniejszej lub wydanych na jej podstawie przepisów.

(3) W razie nie wykonania obowiązków, wynikających z artykułu niniejszego, powiatowa władza administracji ogólnej może zarządzić wykonanie zaniedbanych czynności na koszt winnego.

Art. 16. Osoby, podlegające powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, obowiązane są w ciągu miesiąca września tego roku kalendarzowego, w którym ukończyły lub ukończą 17 lat życia, zgłosić się osobiście przed właściwą władzą w dniu przez nią wyznaczonym wraz z posiadanymi dokumentami, stwierdzającymi tożsamość osoby, celem wciągnięcia ich do rejestru poborowych (pierwsza rejestracja poborowych).

Art. 17. (1) Zgłoszenie do rejestru poborowych powinno być dokonane:

- przez osoby, posiadające w kraju miejsce zamieszkania — w zarządzie gminy miejsce zamieszkania; zgłoszenie tych osób może nastąpić także pisemnie w sposób, jaki ustali rozporządzenie wykonawcze;
- przez osoby, nie posiadające w kraju miejsca zamieszkania — w zarządzie gminy właściwym dla ich miejsca pobytu; w razie zmiany miejsca pobytu osoby te obowiązane są ponadto zgłosić się niezwłocznie w zarządzie gminy nowego miejsca pobytu lub zamieszkania;
- przez osoby, które zamieszkują stale poza granicami państwa — we właściwym urzędzie konsularnym R. P. — zgłoszenie ma nastąpić osobiście lub pisemnie w sposób, który ustali rozporządzenie wykonawcze. Osoby czasowo przebywające poza granicami państwa w czasie, określonym w art. 16 spełniają ten obowiązek pisemnie w zarządzie gminy właściwym dla miejsca ich zamieszkania w kraju.

(3) Zgłaszający się do rejestru poborowych otrzymują zaświadczenie, stwierdzające dopełnienie obowiązku rejestracji; zaświadczenie to powinno być przedstawione przez interesowanego na każde żądanie władzy.

Art. 18. (1) Na podstawie wyciągu metrykalnego (art. 15) oraz zgłoszeń do rejestracji (art. 16), jako też na podstawie wszelkich innych posiadanych przez władze danych, zarządy gmin (naczelnicy urzędów okręgowych) zakładają rejestry poborowych danego rocznika, wciągając do nich nazwiska osób, podlegających obowiązkowi rejestracji.

(2) Sposób prowadzenia rejestru poborowych przez zarządy gmin określają zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych, a przez urzędy konsularne R. P. — zarządzenia Ministra Spraw Zagranicznych w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych.

Art. 19. (1) Osoby, podlegające powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, które w ciągu danego roku kalendarzowego ukończyły lub ukończą 20 lat życia, obowiązane są zgłosić się w ciągu miesiąca *października* i *listopada* ponownie we właściwym (art. 17) zarządzie gminy w dniu przez ten zarząd wyznaczonym wraz z posiadanymi dokumentami, stwierdzającymi tożsamość osoby i podać swe miejsce zamieszkania, a w razie jego braku

ku miejsce pobytu (ponowna rejestracja poborowych). Osoby, mające w kraju miejsce zamieszkania, mogą zgłoszenie skutecznie pisemnie w sposób określony rozporządzeniem wykonawczym.

(2) Osoby, zamieszkałe stale zagranicą, wolne są od obowiązków ponownej rejestracji. Osoby, które w czasie określonym w ust. (1) czasowo tylko przebywają poza granicami Państwa, obowiązane są zgłosić się do ponownej rejestracji w zarządzie gminy, właściwym dla miejsca ich zamieszkania w kraju. Zgłoszenie może być skutecznie również pisemnie w sposób określony rozporządzeniem wykonawczym.

(3) Osoby, które uczyniły zadość obowiązkowi ponownej rejestracji, otrzymują zaświadczenia; zaświadczenie powinno być przedstawione przez interesowanego na każde żądanie władzy.

Art. 20. (1) Osoby, które z jakiegokolwiek powodu nie uczyniły zadość obowiązkowi zgłoszenia się do rejestracji w terminie określonym w art. 16 lub 19, obowiązane są spełnić ten obowiązek niezwłocznie po ustaniu przeszkody.

(2) Dla osób wymienionych w ust. (1) obowiązek ten trwa do końca roku kalendarzowego, w którym kończą 60 lat życia.

Art. 21. (1) Rejestr poborowych, sprawdzony na podstawie ponownej rejestracji poborowych ma być najpóźniej z dniem 1 stycznia następnego roku kalendarzowego po ponownej rejestracji wyłożony w zarządzie gminy przez przeciąg 2 tygodni do przejrzania.

(2) O wyłożeniu rejestru poborowych do przejrzania zawiadamia się mieszkańców gminy w sposób przyjęty w danej miejscowości.

(3) Każdy obywatel ma prawo żądania wciągnięcia do rejestru poborowych osoby pominiętej w rejestrze lub też sprostowania mylnego wpisu.

Art. 22. (1) Po upływie terminu określonego w art. 21 ust. (1):

- zarząd miejski m. st. Warszawy oraz zarządy miast wydzielonych z powiatowych związków samorządowych sporządzają na podstawie rejestru poborowych listę poborowych i przysyłają powiatowej władzy administracji ogólnej, jeżeli same nie posiadają uprawnień powiatowej władzy administracji ogólnej;
- zarządy miast niewydzielonych oraz zarządy gmin wiejskich sporządzają rejestry poborowych w 2 egzemplarzach, przy czym jeden egzemplarz rejestru poborowych pozostaje w zarządzie gminy, drugi zaś egzemplarz przysyła powiatowej władzy administracji ogólnej, która na jego podstawie sporządza listę poborowych.

(2) Powiatowa władza administracji ogólnej może przekazać zarządom gmin wymienionym w ust. (1) lit. b) sporządzenie listy poborowych zamiast przesłania drugiego egzemplarza rejestru poborowych.

(3) Sposób układania i prowadzenia listy poborowych określają zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

Art. 23. (1) Lista poborowych powinna być zestawiona najpóźniej do końca marca.

(2) Potrzebne zmiany w liście poborowych przeprowadzają powiatowe władze administracji ogólnej, wyjąwszy przypadki przewidziane w ustawie niniejszej.

Art. 24. (1) Koszty związane z założeniem i prowadzeniem rejestrów poborowych ponoszą gminy.

(2) Koszty sporządzenia listy poborowych oraz potrzebnych do nich skorowidzów pokrywa się:

- z budżetu gminy w tych przypadkach, gdy w myśl art. 22 ust. (1) i (2) zarząd gminy powołany jest do wykonania tych czynności;
- z budżetu Ministra Spraw Wewnętrznych, gdy czynności te wykonywają powiatowe władze administracji ogólnej. Z tego budżetu pokrywa się również wszelkie niezbędne wydatki, związane z przygotowaniem poboru (sporządzenie wykazów), a w szczególności także koszty kancelaryjne urzędów i organów wymienionych w art. 15, wynikające z wykonania żądań wystosowanych do nich na zasadzie ust. (2) tego przepisu.

(3) Koszty, związane z prowadzeniem rejestracji za granicą, pokrywa się według zasad określonych przez Ministra Spraw Zagranicznych z budżetu tego Ministerstwa.

C Z E Ś Ć V.

Obowiązek meldunkowy.

Art. 137. Obowiązek meldunkowy obejmuje:

- obowiązek zawiadamiania o zmianie miejsca zamieszkania,
- obowiązek zgłaszania się na wezwanie władzy w sprawach wojskowych,
- obowiązek stawiania się na zebrania kontrolne.

Art. 138. (1) Obowiązkowi zawiadamiania o zmianie miejsca zamieszkania podlegają:

- osoby męskiej płci od 1 września tego roku, w którym kończą 17 lat życia, aż do chwili stawienia się do poboru;
- poborowi (ochotnicy) od chwili ogłoszenia im orzeczenia uznającego ich za zdolnych lub czasowo niezdolnych do służby wojskowej, do chwili wcielenia ich do szeregów;
- żołnierze rezerwy, pospolitego ruszenia lub pomocniczej służby wojskowej;
- podoficerowie i szeregowcy urlopowani w myśl art. 74;
- podoficerowie i szeregowcy urlopowani na ściśle określony termin wskutek czasowej niezdolności do służby wojskowej;
- oficerowie stanu spoczynku bez względu na wiek — oraz oficerowie i szeregowcy stanu spoczynku do 60 roku życia.

(2) Obowiązkowi zawiadamiania o zmianie miejsca zamieszkania podlegają również kobiety, które odbyły przeszkolenie wojskowe (art. 103, ust. (2) i (3)). Minister Spraw Wojskowych określi drogą rozporządzenia warunki i sposób wykonania tego obowiązku, oraz termin wejścia jego w życie.

Art. 139. (1) Osoby wymienione w art. 138 ust. (1) powinny zawiadamiać o każdorazowej zmianie miejsca zamieszkania właściwe urzędy meldunkowe w terminie oraz sposób, który określi rozporządzenie wykonawcze.

(2) Osoby zamieszkałe stale zagranicą zawiadamiają o każdej zmianie miejsca zamieszkania w terminie oraz w sposób określony rozporządzeniem wykonawczym urzęd konsularny R. P.

Art. 140. Obowiązkowi zgłoszenia się na wezwanie władzy podlegają osoby wymienione w art. 138 ust. (1), tudzież kobiety, które odbyły przeszkolenie wojskowe (art. 103 ust. (2) i (3)).

Art. 141. (1) Obowiązek zgłoszenia się na wezwanie władzy dotyczy zgłoszenia się zarówno na wezwanie władzy wojskowej, jak i cywilnej.

(2) Przedmiotem wezwania może być sprawa, dotycząca stosunku wezwanego do powszechnego obowiązku wojskowego.

(3) Obowiązek stawienia się na wezwanie ma być spełniony osobiście.

(4) W razie niestawienia się na wezwanie bez usprawiedliwionych powodów, władza zywająca może zarządzić przymusowe sprowadzenie wezwanego.

(5) Koszty stawienia się wezwanego ponosi władza zywająca według zasad określonych w rozporządzeniu wykonawczym.

W Y C I A G

z rozporządzenia wykonawczego do ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. Ust. R. P. Nr 20, poz. 131 z dnia 17 marca 1939 r.)

C Z E Ś Ć V.

Obowiązek meldunkowy.

Do art. 138.

§ 487. (1) Osoby wymienione w art. 138, podlegają obowiązkowi zameldowania i wymeldowania w przypadkach następujących:

- zmiany miejsca zamieszkania; w rozumieniu rozporządzenia niniejszego za miejsce zamieszkania uważa się również miejscowość, w której osoba podlegająca obowiązkowi meldunkowemu przebywa przez czas ponad 6 miesięcy;

b) wyjazdu za granicę oraz przyjazdu z zagranicy do kraju;

c) zmiany adresu w obrębie tej samej miejscowości;

d) wyjazdu, z miejsca zamieszkania na czasowy pobyt, trwający od 2 do 6 miesięcy i powrotu z tego wyjazdu.

(2) Sposób wykonania obowiązku zameldowania i wymeldowania oraz tryb postępowania urzędów meldunkowych określa rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o ewidencji i kontroli ruchu ludności (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 309) tudzież przepisy na jego podstawie wydane.

§ 488. (1) Osoby wymienione w art. 138 obowiązane są w przypadkach:

a) zmiany miejsca zamieszkania lub

b) przyjazdu z zagranicy

zgłaszać się osobiście we właściwych urzędach meldunkowych w przeciągu 8 dni, licząc od dnia przybycia do nowego miejsca zamieszkania lub od chwili przyjazdu do kraju z zagranicy.

(2) Właściwym do przyjęcia osobistego zgłoszenia się jest urząd meldunkowy w nowym miejscu zamieszkania.

(3) Jeżeli ważne okoliczności uniemożliwiają dopełnienie obowiązku osobistego zgłoszenia się we właściwym urzędzie meldunkowym, należy obowiązek ten spełnić w formie pisemnej w terminie dni 8, licząc od dnia przybycia do nowego miejsca zamieszkania lub od dnia przyjazdu do kraju z zagranicy. Składający meldunek pisemny powinien w nim podać następujące dane: a) stopień wojskowy, nazwisko i imię, b) stosunek do służby wojskowej (rezerwa, pospolite ruszenie, zaliczony do pomocniczej służby wojskowej, stan spoczynku), c) korpus osobowy, d) jednostkę organizacyjną, do której ewidencyjnie należy, e) czas pobytu zagranicą i dzień powrotu z zagranicy, f) miejsce zamieszkania i adres po powrocie z zagranicy.

§ 489. (1) Osoby, wymienione w § 488, które odbywają często podróże za granicę, a są znane właściwym władzom administracji ogólnej, mogą być zwolnione przez te władze od obowiązku każdorazowego zgłoszenia się w urzędzie meldunkowym po przyjeździe z zagranicy, jeżeli zabezpieczą i udowodnią możliwość należytego i niezwłocznego doręczenia im wszelkich rozkazów wojskowych.

(2) Zwolnień tych udzielają powiatowe władze administracji ogólnej właściwe dla miejsca zamieszkania danej osoby.

§ 490. (1) Dopełnienie obowiązku zameldowania i wymeldowania potwierdza urząd meldunkowy na wojskowym dokumencie osobistym.

(2) Jeżeli osoba meldująca się dokumentu takiego nie przedstawia, potwierdzenie o dokonaniu obowiązku meldunkowego wydaje właściwy urząd w formie ustalonej ogólnymi przepisami meldunkowymi.

§ 491. (1) Urzędy meldunkowe podają do wiadomości właściwych komendantów rejonów uzupełnień za pomocą kart meldunkowych zawiadomienia meldunkowe, złożone przez:

a) Oficerów w stanie spoczynku, oficerów rezerwy, pospolitego ruszenia lub zaliczonych do pomocniczej służby wojskowej;

b) podoficerów (starszych szeregowców) w stanie spoczynku, podoficerów i szeregowców rezerwy, pospolitego ruszenia lub zaliczonych do pomocniczej służby wojskowej;

c) osoby zakwalifikowane do kategorii A, które nie odbyły jeszcze zasadniczej służby wojskowej;

d) osoby stale urlopowane w myśl art. 74;

e) osoby urlopowane z powodu czasowej niezdolności do czynnej służby wojskowej;

f) osoby wykluczone w myśl art. 14 od służby wojskowej.

(2) Jako właściwą należy uważać tę komendę rejonu uzupełnień — do której meldujący się należy ewidencyjnie według wojskowego dokumentu osobistego.

§ 492. (1) Osoby wymienione w art. 138, które wyjeżdżają za granicę na pobyt stały, są obowiązane zgłosić swój przyjazd do miejscowej zagranicznej we właściwym urzędzie konsularnym R. P. ustnie lub pisemnie w terminie do 14 dni od daty przyjazdu.

(2) Jeżeli w danym państwie niema przedstawicieli dyplomatycznych Rzeczypospolitej Polskiej, należy przesłać zawiadomienie o przybyciu w powyższym terminie listem poleconym do zarządu gminy (urzędu meldunkowego) tej miejscowości, z której dana osoba wyjechała za granicę.

§ 493. (1) Osoby wymienione w art. 138 zamieszkałe stale za granicą obowiązane są zawiadamiać o każdej zmianie miejsca zamieszkania (adresu, pobytu) w ciągu 14 dni właściwy urząd konsularny R. P.

(2) Osoby wymienione w art. 138 przebywające czasowo za granicą obowiązane są zawiadamiać o każdej zmianie miejsca zamieszkania (pobytu, adresu) w ciągu 14 dni zarząd gminy (urząd meldunkowy) tej miejscowości, z której dana osoba wyjechała za granicę.

(3) Osoby te podlegają za przekroczenie przepisów meldunkowych rygorom wymienionym w § 62 ust. (2) lit. c), jak długo przebywają za granicą. Po powrocie do kraju będą one pociągane do odpowiedzialności karnej w myśl art. 169 lit. a).

§ 494. (1) Urzędy konsularne R. P. obowiązane są prowadzić zgłoszone zmiany meldunkowe w myśl instrukcji Ministra Spraw Zagranicznych, wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych. Potwierdzenia o dokonaniu obowiązku meldunkowego mają być skuteczne w taki sam sposób, jaki przewidziany jest dla urzędów meldunkowych w kraju.

(2) Urzędy konsularne R. P. zawiadamiają o dokonanych zgłoszeniach:

- a) właściwe powiatowe władze administracji ogólnej, jeżeli zgłoszenia dokonały:
- 1) osoby będące w wieku przedpoborowym,
- 2) osoby będące w wieku poborowym, które jeszcze nie stawały do poboru,

- 3) osoby uznane przy poborze za czasowo nie zdolne do służby wojskowej (kat. B.),
- 4) osoby, które nie mają jeszcze ustalonego stosunku do powszechnego obowiązku wojskowego,
- b) właściwe komendy rejonów uzupełnień, jeżeli zgłoszenia zostały złożone przez:
- 1) oficerów w stanie spoczynku, oficerów rezerwy, pospolitego ruszenia lub zaliczonych do pomocniczej służby wojskowej,
- 2) podoficerów (starszych szeregowców) w stanie spoczynku, podoficerów i szeregowców rezerwy, pospolitego ruszenia lub zaliczonych do pomocniczej służby wojskowej,
- 3) osoby zakwalifikowane do kategorii A, które nie odbyły jeszcze zasadniczej służby wojskowej,
- 4) osoby urlopowane w myśl artykułu 74 tudzież urlopowane z powodu czasowej niezdolności do służby wojskowej,
- 5) osoby, wykluczone w myśl art. 14 do służby wojskowej.

§ 495. (1) Zgłoszenia meldunkowe, dotyczące osób w wieku przedpoborowym, wykorzystują zarządy gmin i urzędy konsularne R. P. dla uzupełnienia rejestrów poborowych.

(2) Zgłoszenia meldunkowe, dotyczące osób w wieku poborowym, które albo nie stawały jeszcze do poborów, albo przy poborze zostały zakwalifikowane do kategorii B, wykorzystują powiatowe władze administracji ogólnej dla uzupełnienia list poborowych.

(3) Sposób wykorzystania zgłoszeń meldunkowych przez władze wojskowe określają szczególne przepisy wydane przez Ministra Spraw Wojskowych.

Województwo .....
Powiat .....
Nazwa urzędu .....
Nr .....

Wzór Nr 1
do § 57.
....., dnia ..... 194..... r.

W Y C I A G
z metryk urodzenia (chrztu) mężczyzn urodzonych w roku .....

Nr kolejny	Nazwisko i imię	Data i miejsce urodzenia	a) Nazwisko i imię ojca b) Nazwisko, panieńskie i imię matki	Zawód lub zatrudnienie ojca	U w a g i
1	2	3	4	5	6

Pieczęć urzędowa ..... Podpis urzędnika stanu cywilnego lub prowadzącego metryki.

UWAGA: W rubryce 6 należy zamieszczać wszelkie znane dane, które mogą posłużyć do odszukania zapisanego, a zwłaszcza podać gminę miejsca zamieszkania lub pobytu, o ile jest to znane.

Województwo .....
Powiat .....
Nazwa urzędu .....
Nr .....
....., dnia ..... 194..... r.

W Y C I A G
z metryk śmierci mężczyzn urodzonych w roku .....

Nr kolejny	Nazwisko i imię	Data i miejsce urodzenia	Data i miejsce śmierci	a) Nazwisko i imię ojca b) Nazwisko panieńskie i imię matki	U w a g i
1	2	3	4	5	6

Pieczęć urzędowa ..... Podpis urzędnika stanu cywilnego lub prowadzącego metryki.

UWAGA: W rubryce 6 należy zamieszczać wszelkie znane dane, które mogą posłużyć do odszukania zapisanego, a zwłaszcza podać gminę miejsca zamieszkania lub pobytu, o ile jest to znane.

Odpis § 63.

- 1) Osoby podlegające rejestracji w kraju powinny zgłosić się do rejestracji w gminie miejsca zamieszkania.
- 2) Jeżeli osoba podlegająca w kraju rejestracji nie ma miejsca zamieszkania, powinna zgłosić się do rejestracji w gminie miejsca pobytu.
- 3) Osoby podlegające rejestracji, które w okresie przeprowadzenia rejestracji pozostają w zakładach karnych (poprawczych, wychowawczych) lub w zakładach dla umysłowo chorych, zgłaszają do rejestracji właściwym zarządom gmin do dnia 30 września kierownicy (zarządcy) tych zakładów. Zgłoszenia do rejestracji wymienionych osób mają być sporządzane według wzoru Nr 3.

Pieczęć nagłówkowa:

Nr .....
Dnia ..... 194..... r.

W z ó r N r 3.
do §§ 63 i 81 —

W Y K A Z

osób będących w wieku lat 17 i starszych, które nie zgłosiły się jeszcze do rejestru poborowych lub nie uczyniły zadość stawieniu się przed komisją poborową, a pozostają w zakładach karnych (poprawczych, wychowawczych) lub w zakładach dla umysłowo chorych.

Nr kolejny	Data i miejsce urodzenia	Nazwisko i Imię	Imiona rodziców nazw. pan. matki	Miejsce zamieszkania	Stan choroby lub podstawa przebywania	Od kiedy przebywa w zakładzie	U w a g i

(pieczęć)

Podpis Kierownika Zakładu

Zarząd .....
gminny (miejski)
Powiat .....
Dnia ..... 194..... r.

W z ó r N r 4.
do § 68.

Z A Ś W I A D C Z E N I E
o zgłoszeniu się do pierwszej rejestracji poborowych

..... urodzony .....
(nazwisko i imię) (dzień, miesiąc, rok)

W ..... syn .....
(miejscowość, gmina, powiat) (imiona rodziców i panieńskie nazwisko matki)

..... zamieszkały w .....
(dokładny adres)

zgłosił się do pierwszej rejestracji poborowych w myśl art. 16 ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 220) i został wpisany do rejestru poborowych pod kolejnym Nr .....

(Pieczęć)

podpis wydającego zaświadczenie

Pouczenie (na odwrocie)

1. O każdej zmianie miejsca zamieszkania, o zamierzonym wyjeździe za granicę oraz o przyjeździe z zagranicy, o zmianie adresu w obrębie tej samej miejscowości, jak również o wyjeździe z miejsca zamieszkania na czasowy pobyt, trwający ponad 2 miesiące i o powrocie z tego wyjazdu — należy zawiadomić właściwy urząd (organ) meldunkowy. Ponadto w razie zmiany miejsca zamieszkania lub przyjazdu z zagranicy do kraju należy zgłosić się osobiście we właściwym urzędzie meldunkowym w przeciągu 8 dni od chwili przybycia do nowego miejsca zamieszkania lub od chwili przyjazdu z zagranicy. Jako właściwy należy uważać urząd meldunkowy w nowym miejscu zamieszkania. W razie wyjazdu za granicę należy zgłosić swój przyjazd w ciągu 14 dni w najbliższym urzędzie Konsularnym R. P.
- Osoby, które nie zgłosiły zmiany miejsca zamieszkania (pobytu, adresu) za granicą należy powiadomić urząd Konsularny R. P. w ciągu 14 dni.
- Osoby, które nie wykonały obowiązku meldunkowego, podlegają karze aresztu do 1 miesiąca i grzywny do 1000 zł albo jednej z tych kar.
- Za przekroczenie meldunkowe stosowane będą ponadto za granicą rygory, jak odmowa ulg i ułatwień związanych z pobytem za granicą, a nawet pozbawienie obywatelstwa polskiego.
2. W razie wezwania do osobistego zgłoszenia się w sprawach związanych z powszechnym obowiązkiem wojskowym, należy zgłosić się niezwłocznie.
3. Osoby podlegające powszechnemu obowiązkowi wojskowemu, obowiązane są w ciągu miesiąca października i listopada tego roku kalendarzowego, w którym ukończyły lub ukończą 20 lat życia, zgłosić się ponownie osobiście lub pisemnie w zarządzie gminy miejsca zamieszkania lub pobytu z dokumentami stwierdzającymi tożsamość osoby, jako to: z dowodem osobistym, metryką urodzenia, paszportem, świadectwami szkolnymi i t. d.
- Osoby, które nie dopełniły bez uzasadnionego powodu obowiązku zgłoszenia się do rejestru poborowych, podlegają karze aresztu do 2 miesięcy i grzywny do 2.000 zł albo jednej z tych kar.
4. W razie wyjazdu za granicę należy wszelkie dokumenty, odnoszące się do wykonania powszechnego obowiązku wojskowego, jako to: zaświadczenia o rejestracji, dokumenty poborowe, dokumenty wojskowe — złożyć na przechowanie w komendzie rejonu uzupełnień właściwej ze względu na miejsce zamieszkania.
- W razie nieprzedstawienia organowi kontroli granicznej zaświadczenia komendanta rejonu uzupełnień o złożeniu wymienionych dokumentów na przechowanie — odprawa za granicę nie nastąpi.
5. W razie przekraczania granicy Państwa Polskiego na podstawie przepustek granicznych, wymienione w pkt. 4 dokumenty należy pod własną odpowiedzialnością pozostawić na przechowaniu u osoby pozostającej w kraju.
6. W razie zagubienia zaświadczenia należy zwrócić się o wydanie duplikatu zaświadczenia w drodze pisemnej do zarządu gminy, w którego rejestrze poborowych jest zapisany starający się o duplikat. Utratę zaświadczenia wystawionego przez urząd konsularny R. P. — należy zgłosić pisemnie z prośbą o wystawienie duplikatu.

Zarząd .....
 w .....
 Powiat .....
 Dnia ..... 194... r.

W z ó r Nr 5.
 do § 86.

Z A Ś W I A D C Z E N I E o zgłoszeniu się do ponownej rejestracji poborowych

..... urodzony ..... W .....
 (nazwisko i imię) (dzień, mies., rok) (miejscowość, gmina, powiat)
 syn ..... zam. w ..... zgłosił się
 (imiona rodziców i nazw. panięskie matki) (dokładny adres)
 do ponownej rejestracji poborowych w myśl art. 19 ustawy z dnia 9 kwietnia 1938 r. o powszechnym obowiązku
 wojskowym (Dz. U. R. P. Nr 25, poz. 220) i został wpisany do rejestru poborowych pod kolejnym
 Nr .....
 (Pieczęć) ..... podpis wydającego zaświadczenie

Pouczenie (na odwrocie)

1. Rejestr poborowych będzie w czasie od 1 do 15 stycznia tego roku kalendarzowego, w którym zarejestrowany kończy 21 lat życia, wyłożony do przejrzania w zarządzie gminy w godzinach urzędowych. Każdy pominięty w rejestrze lub niewłaściwie wpisany może w tym czasie żądać uzupełnienia lub sprostowania mylnego wpisu.
2. O każdej zmianie miejsca zamieszkania, o zamierzonym wyjeździe za granicę oraz o przyjeździe z zagranicy, o zmianie adresu w obrębie tej samej miejscowości, jak również o wyjeździe z miejsca zamieszkania na czasowy pobyt, trwający ponad 2 miesiące i o powrocie z tego wyjazdu należy zawiadomić właściwy urząd (organ) meldunkowy. Ponadto w razie zmiany miejsca zamieszkania lub przyjazdu z zagranicy do kraju należy zgłosić się osobiście we właściwym urzędzie meldunkowym w ciągu 8 dni od chwili przybycia do nowego miejsca zamieszkania lub od chwili przyjazdu z zagranicy. Jako właściwy należy uważać urząd meldunkowy w nowym miejscu zamieszkania. W razie wyjazdu za granicę należy zgłosić swój przyjazd w ciągu 14 dni w najbliższym urzędzie konsularnym R. P.
 O każdej zmianie miejsca zamieszkania (pobytu, adresu) za granicą należy zawiadomić w ciągu 14 dni. Osoby, które nie wykonały obowiązku meldunkowego, podlegają karze aresztu do 1 miesiąca i grzywny do 1000 zł albo jednej z tych kar. Za przekroczenie meldunkowe stosowane będą ponadto za granicą rygory jak odmowa ulg i ułatwień związanych z pobytem za granicą, a nawet pozbawienie obywatelstwa polskiego.
3. Osoby wezwane do poboru powinny stawić się w miejscu i godzinie wyznaczonych w obwieszczeniu publicznym lub pisemnym wezwaniu. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo będzie karane przez powiatowe władze administracji ogólnej — karą aresztu do 3 miesięcy lub grzywny do 3000 zł albo obu tymi karami łącznie, bądź przez sądy powszechne, karą więzienia do lat 3 lub aresztu do lat 3 w zależności od zamiaru uchylającego się od poboru.
 Ponadto ukarany nie ma prawa do odroczenia zasadniczej służby wojskowej, tudzież od odbywania skróconej zasadniczej służby wojskowej.
4. W razie wyjazdu za granicę należy wszelkie dokumenty odnoszące się do wykonania powszechnego obowiązku wojskowego, jako to: zaświadczenia o rejestracji, dokumenty poborowe, dokumenty wojskowe — złożyć na przechowanie w komendzie rejonu uzupełnień, właściwy ze względu na miejsce zamieszkania. W razie nieprzedstawienia organowi kontroli granicznej zaświadczenia komendanta rejonu uzupełnień o złożeniu wymienionych dokumentów na przechowanie — odprawa za granicę nie nastąpi.
5. W razie przekraczania granicy Państwa Polskiego na podstawie przepustek granicznych wymienione pkt. 4 dokumenty należy pod własną odpowiedzialnością pozostawić na przechowaniu u osoby pozostającej w kraju.
6. W razie zagubienia zaświadczenia należy zwrócić się o wydanie duplikatu zaświadczenia w drodze pisemnej do zarządu gminy, którego rejestrze poborowych jest zapisany starający się o duplikat.

W z ó r do § 491 (1)

Część V. obowiązek meldunkowy

..... dnia ..... 194... r.
 Nr Wojsk.: .....

REJONOWA KOMENDA UZUPEŁNIEŃ

KARTA MELDUNKOWA

- 1) Nazwisko i imiona .....
- 2) Imiona rodziców .....
- 3) Data, miesiąc i rok urodzenia .....
- 4) Stopień wojskowy .....
- 5) Przynależny do R. K. U. ....
- 6) Jaki posiada dokument wojskowy .....
- 7) Zgłosił zmianę adresu w ..... ul. ....
 Nr domu ..... wzgl. (wieś) .....

..... (gmina) ..... (powiat)
 8) Na jaki pobyt .....
 (na stałe czy czasowo)

9) Poprzednie miejsce zamieszkania .....

U w a g i :

M. p.
 (Pieczęć urzędu)

.....
 podpis

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

OGŁOSZENIE PRZETARGU.

Powiatowy Zarząd Drogowy w Niemodlinie rozpisuje *przetarg publiczny na budowę objazdu i mostu w mieście Niemodlin na dzień 16. X. 1945 r.* Podkłady ofertowe do nabycia w biurze P. Z. D. w Niemodlinie,

Kierownik P. Z. D. w Niemodlinie
(— Inż. Z. Kryss. 144

PRZETARG NIEOGRANICZONY.

Zarząd Miejski w Opolu ogłasza:

Przetarg nieograniczony na wykonanie robót związanych z podniesieniem prześła środkowego mostu żel-betonowego

(belka Gerbera) na rzece Odrze w Opolu, wraz z odbudowaniem zniszczonego filaru tegoż mostu.

Blizszych informacji udziela, oraz wydaje za opłatą ślepe kosztorysy Wydział Komunikacyjno-Budowlany Zarządu Miejskiego w Opolu, pokój Nr 55, w godz. 9—13.

Oferty w podwójnych kopertach zapieczętowane należy składać do skrzynki na oferty w westibulu ratusza do dnia 20-go października 1945 r., godz. 10.

Otwarcie ofert nastąpi tego samego dnia o godz. 12. Prezydent miasta Opola (—) Tkocz m. p. 143

PRZETARG NIEOGRANICZONY.

Wydział Techniczny Zarządu Miejskiego w Gliwicach ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie robót drogowych w obrębie miasta Gliwic.

Podkłady ofertowe za opłatę można otrzymać w Wydziale Technicznym, Gliwice, ul. Zwycięstwa 28, pokój Nr 107, oferty pisemne zalakowane w kopertach składać należy w tymże Wydziale, pokój Nr 104. 141

Otwarcie ofert nastąpi dnia 14 października 1945 r. o godz. 12-tej. (—) Inż. Kalasinski.

PRZETARG NIEOGRANICZONY.

Zarząd Miejski m. Raciborza ogłasza przetarg na rozbiórkę mostu w km 0.905 w ciągu drogi państwowej Racibórz—Rybnik przez rz. Odre w Raciborzu.

Oferty w zalakowanych kopertach z napisem „Oferta na rozbiórkę mostu żel-betonowego na drodze państwowej Racibórz—Rybnik w Raciborzu” należy składać w gmachu Zarządu Miejskiego w Raciborzu, Oddział Komunikacyjny, pokój Nr 228, do dnia 15 października 1945 r. do godz. 12-tej, poczem nastąpi otwarcie ofert.

Zarząd Miejski zastrzega sobie prawo wyboru oferenta niezależnie od wysokości oferowanej sumy.

Zaliczki na roboty udzielane nie będą. Termin wykonania robót w bieżącym sezonie budowlanym. Kosztorysy ślepe za opłatą i informację można otrzymać w pokoju Nr 228 w gmachu Zarządu Miejskiego w Raciborzu.

Złożenie wadium w wysokości 1% oferowanej sumy jest obowiązkowe. 136

p. o. Prezydenta miasta Raciborza (—) Lelonek.

PRZETARG NIEOGRANICZONY.

Powiatowy Zarząd Drogowy w Cieszynie ogłasza **przetarg nieograniczony**

1. na naprawę mostu objazdowego drewnianego przez rzekę Olzę w Cieszynie, oraz
2. na rozbiórkę mostu żelaznego, tróprzęsłowego przez rzekę Olzę w Cieszynie.

Blizsze szczegóły oraz podkłady ofertowe otrzymać można w Powiatowym Zarządzie Drogowym w Cieszynie.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 20 października o godz. 12-tej w biurze Powiatowego Zarządu Drogowego w Cieszynie, ul. Stalmacha 34. 146

Kierownik P. Z. D. Inż. Tad. Bogdanowicz.

OGŁOSZENIE

Zarząd Miasta Bytomia podaje do wiadomości, że w związku z przebudową drogi państwowej Bytom—Bańgów—Będzin na odcinku od km. 1,2—2,2 zostanie z dniem 15 października 1945 r. zamknięta dla ruchu kołowego ulica Siemianowicka na odcinku od ul. Kochanowskiego do granicy miasta.

Objazd do Bańgowa—Czeladzi—Będzina będzie się odbywał ulicami Kochanowskiego, Brzezińska obok kopalni Orzeł-Biały w Brzezinach Śl. a następnie w kierunku ul. Siemianowickiej do granicy miasta (powiatu).

Zarząd Miasta.

ZAPOWIEDŹ.

Podaje się do ogólnej wiadomości, że 1) p. cieśla Zygmunta Kubrak, kawaler, katolickiego wyznania, zamieszkały w Dąbrowce Małej, powiat katowicki, ulica Dwór 3, syn rolnika Stanisława Kubraka i żony jego Walerii z domu Górnikowski, oboje zamieszkałych w Głogowianach, powiat Miechów; 2) p. niezameżna bez zawodu, Krystyna Dudzica, katolickiego wyznania, zamieszkała w Dąbrowce Małej, powiat katowicki, ulica Dwór 3, córka rolnika Jana Dudzica i żony jego Magdaleny z domu Górnikowski, oboje zamieszkałych w Dąbrowce Małej, powiat katowicki, chcą zawrzeć związek małżeński. O jakiegokolwiek przeszkodzie należy donieść niżej podpisanemu urzędnikowi stanu cywilnego. Obwieszczenie zapowiedzi nastąpić winno w Dąbrowce Małej i w Śląsko-Dąbrowskim Dzienniku Wojewódzkim. 137

Dąbrowka Mała, dnia 4 października 1945 r.

Urzędnik Stanu Cywilnego (—) Kaczmarek.

ZGUBIONE DOKUMENTY.

Unieważnia się skradziony próbny dowód samochodu nr 67575 wystawiony przez Wojewódzki Urząd Samochodowy na firmę Rudzkie Zjednoczenie Przemysłu Węglowego w Rudzie Śl. 132

Unieważnia się zgubione prawo jazdy wystawione przez Wojewódzki Urząd Drogowy, oraz zaświadczenie na próbny nr samochodu 67133 wystawione przez Wojewódzki Urząd Samochodowy na nazwisko Kaczmarzyk Stanisław, zamieszkały Kluczborek, ul. Ogrodowa nr 16. 133

Unieważnia się zgubioną kartę rozpoznawczą wystawioną przez Prezydium Policji Niemieckiej w Sosnowcu oraz tymczasowy dowód tożsamości konia wystawiony przez Magistrat Będzin na nazwisko Rak Józef, Będzin, Żwirki i Wigury 60. 145

Unieważnia się zgubione zaświadczenia Nr próbnych 1) PR 67261 na samochód osobowy Marki „Aero”, Nr silnika 3751, Nr podwozia 3751; 2) PR 67262 na samochód osobowy „Stoever”, Nr silnika 31416, Nr podwozia 31416, wydane przez Woj. Urząd Samochodowy w Katowicach, a należących do Zabrskiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego w Zabrze, ul. Wolności 335. 134

Dyrekcja Kopalni Makoszowy. unieważnia niniejszym skradziony dowód rejestracyjny samochodu Forda nr 67184 stanowiący własność Gliwickiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego Kopalnia Makoszowy. 135

Unieważnia się skradzione dokumenty: kartę rozpoznawczą wystawioną w Warszawie oraz legitymację służbową wystawioną przez Państwowe Zakłady Budowy Maszyn Huty „ZGODA” na nazwisko Sobol Narcyz, Świętochłowice, Huta Zgoda. 139

Unieważnia się skradzioną kartę rozpoznawczą wystawioną przez Prezydium Policji Niemieckiej Sosnowiec na nazwisko Pomykańska Władysława, zamieszkała Sosnowiec, ul. Robotnicza 9. 138

Redakcja i Administracja: Urząd Wojewódzki Śląsko-Dąbrowski, ul. Jagiellońska 25, I. pok. 244. tel. wewn. 444 i 452

Za Redakcję: Dr. Piotr Bałowski.

Tłoczono w Drukarni Państwowej (dawn. Druk. Urz. Woj. Śl.-Dąbr.), Katowice, Francuska 33, w podw., tel. 327-54